

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franco door het geheele Rijk. Prijs, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 12 MEI.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 25 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men voor de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 Mei.

De oppositie tegen de aristocratie in Engeland gaat haren weg en wint veld. Zij heeft aanleiding genomen uit de rampen, die het engelsch leger in de Oost hebben geleden, om een veldtocht te openen tegen het gouvernement en de aristocratie, in welke handen het gouvernement is. Het voorstel van *enquête*, door het parlement aangenomen, was de eerste vrucht van die oppositie, die het ministerie-Aberdeen omver wierp en het roer van Staat bracht in handen van lord Palmerston. Deze, op dat oogenblik de populairste man van het vereenigd koninkrijk, had zich voorgesteld, dat met den val van lord Aberdeen, ook de *parlementaire enquête* zou ondergaan. Die meening baarde hem eene grievende telcursstelling, waaronder hij het hoofd hoog en waar hij de knapste leden van zijn ministerie verloor. De *enquête* had dus voortgang. Haar uitslag was jammerlijk. Zij leverde slechts het bewijs dat de administratie van het leger hervorming behoeft. Maar dat bewijs was reeds geleverd vóór de *enquête*, die hoegenaamd niets nieuws aan den dag bracht en alleenig konstateerde, wat reeds sinds lang algemeen bekend was. Daarom was de arbeid der *enquête* niet verloren. Integendeel. Hij dient thans om tegen lord Palmerston de oppositie door te zetten, die tegen lord Aberdeen is begonnen. Maar, en zoo gaan de zaken als men te ongelegener tijd toegeeft, 't is nu niet meer eene eenvoudige voortzetting van de tegen lord Aberdeen aangevangene tegenkanting, 't is eene bedenkelijke uitbreiding daarvan. Vroeg men aanvankelijk slechts eene hervorming in de militaire administratie; thans vordert men de hervorming van geheel de engelsche administratie, en lord Palmerston wordt nu veel heviger aangevallen, dan zulks onlangs lord Aberdeen gedaan werd.

Die oppositie, die bijval vindt bij een groot deel der bevolking, gaat uit van de bankiers, den handel en de nijverheid; dat is van de burgerklasse en wordt gericht tegen de aristocratie.

Zij heeft te Londen twee meetings gehouden, met goedkeuring van den Londenschen lord-maire, die door ruim 5000 menschen werden bijgewoond. Hevig is de taal, die daar tegen de aristocratie is gevoerd. Beide vergaderingen hebben drie gelijkluidende besluiten genomen. Zij hebben verklaard, 1°. dat de rampspoeden van het leger zijn te wijten aan de onbekwaamheid van het bestuur; 2°. dat als geneesmiddel van de slechte administratie van Engeland, knappe en ervaren lieden het Staatsbestuur moeten in handen nemen; en 3°. dat eene vereniging wordt opgericht tot de *administratieve hervorming* van Engeland en een *comité* gekozen, ten einde een fonds samen te brengen en een adres voor het volk van het vereenigd koninkrijk op te stellen.

Het is te verwachten dat deze meetings van Londen zullen worden opgevolgd door meetings in de provincien. Blijkens de *Daily News* is men te Birmingham, Derby en Sheffield daarmee reeds begonnen.

Geheel de pers, alleen de ministerieële uitgezonderd, neemt aan de beweging deel, en vuurt haar aan met groote heftigheid en niet geringe partijdigheid, dewijl zij, om zich te wreken over de wijzigingen, onlangs in de wet op de dagbladen gebracht, zich niet ontziet, al het het gouvernement zegt, trouwloos aan het volk over te brengen.

De parlementshuizen blijven niet achter. Lord Ellenborough in het Hoogerhuis, en de heer Layard in het Lagerhuis hebben voorstellen gedaan, waarin zij der koningin verklaren, dat het bestuur in onbekwame adellijke handen is, en dat het behoorde te worden toevertrouwd aan lieden, die verdiensten hebben, zonder op iets anders te letten dan op het welzijn des lands.

Eene inschrijving, geopend ten behoeve van de vereniging voor de *administratieve hervorming*, heeft bij de meeting van 11. Zaterdag onmiddellijk 23 kooplieden gevonden, die elk voor f 1200 inschreven. Men kan daaruit afmeten, of het bij die lieden ernstig gemeend is. De zaak, die men opzet, daagt een eenvoudigen naam. Het heet *administratieve hervorming*. Maar zij laat niet een zeer gewichtige politieke strekking te hebben. Het engelsche konstitutionnele gouvernement, ook na de hervormingen daarin, gedurende de laatste halve

eeuw gebragt, is een oligarchiek gouvernement in konstitutionnele vormen. De werkelijke kracht van het gouvernement zit in de erfelijke aristocratie, en die erfelijke aristocratie wordt beheerscht door eenige zeer aanzienlijke, invloed hebbende families.

De hooge landadel maakt de Kamer der Lords uit, en opdat het Huis der Gemeenten het Hoogerhuis niet zou overvleugelen, daarom zijn de kieskollegien voor het Lagerhuis zoo ingerigt, dat de meeste keuzen van deze parlementsleden ter beschikking van de landlords staan. Op deze regeling der kieskollegien is inbreuk gemaakt door Sir Robert Peel, hier door de emancipatie der Katholicken, daar door de finantiële hervormingswet, ginds door het oprigten van nieuwe kieskollegien in de fabrieksteden en door het vernietigen van eenige *bourg-pourri*, zoo als men die noemt, vlekken waar een parlementslid gekozen wordt door 4 of 5 boeren pachters van den landlord afhankelijk. Intusschen de *bourg-pourri* zijn nog in verre na niet opgeheven; zij bestaan nog in menigte. En in allen gevalle is het zeker, dat het Lagerhuis wordt gevuld door den invloed van de leden van het Hoogerhuis. De prezident, althans van de Londensche meeting, verzekert dat in het Huis der Gemeenten zitting hebben honderd en twintig zonen van pairs en daarenboven een honderdtal schoonzonen, kleinzonen, neven en bloedverwanten van pairs.

Ook daartegen komt men op bij de beweging, die zegt slechts eene administratieve hervorming te begeeren. Men verlangt de deur te openen voor hetgeen men in Frankrijk ten jare 1789 genoemd heeft *l'engagement de la bourgeoisie*.

Uit dat oogpunt beschouwd, is de beweging iets meer dan administratief; zij is politiek tevens. De gevolgen, zoo de beweging slaagt, zullen zeer gewichtig zijn; wel niet aanstands, maar met der tijd.

Het engelsche volk, luidruchtig en hevig in zijne meetings, is desniettemin op het veld der praktijk zeer gematigd en in verre na niet voortvarend. Het duldt temporizeeren. Ofschoon, gelijk elk volk, door de onverbidelijke logika gedrongen om de consequentien van gestelde beginselen te trekken, doet het zulks niet bij sprongen, maar geleidelijk, langzamerhand en met tusschenpoozen. Mocht dus de beweging al slagen, zij zal niet aanstands voortbrengen wat Frankrijk geleverd heeft; maar zij gaat toch den grooten en gevaarlijken weg op. Zij bewerkt langzamerhand eene revolutie, die, al moge zij zonder oproer en door wettige middelen tot stand komen, toch eene revolutie blijft.

Men kan het toch met geenen anderen naam dan met dien van omwenteling aanduiden, als men het gouvernement al wijt van een gouvernement verplaatst, en de magt van de aristokratische oligarchie overbrengt op de burgerklasse. Die omkeer is zoo gewichtig in beginsel en gevolgen, dat wij daarin zouden zien het begin van den val van het konstitutionnele gouvernement in Engeland, want het zoude langzamerhand daarbij gaan verliezen, al wat het thans staande houdt.

De beweging is ook nog uit een ander gezigtspunt opmerkelijk, om den toestand waarin Engeland geplaatst is. Zulk eene inwendige beweging op het Staatsgebied, middeledertijl men gewikkeld is in een buitenlandschen oorlog, die alle de beste krachten des volks vorderen, schept eene bedenkelijke complicatie, die zoo wel van invloed kan zijn op den oorlog als op de beweging.

Alles loopt dus hier zaam, om aan hetgene thans in Engeland broeit, gewigt te geven, en om derhalve aandacht te vragen voor den gang, dien de beweging verder nemen zal.

Gelijk wij in een vorig Nummer zeiden, bedraagt de voorgestelde begroting voor het departement van Marine voor 1855 f 7,575,963. Bij het door den minister overgelegde wetsontwerp, heeft hij gevoegd eene bijlage, waarin hij het door hem ontworpen stelsel voor de Nederlandsche Marine blootlegt. Wij laten daaruit het meest meldenswaardige volgen.

Ofschoon onder de pligten der Marine hare medewerking ter verdediging van den vaderlandschen grond wel het eerst in aanmerking moest komen, zoo is het echter regelmatig om vooraf te onderzoeken:

»I. welke zeemagt wij in gewone tijden in dienst moeten houden, en

»II. daarna na te gaan welke uitbreiding zij in oorlogstijden vereischt.

»De binnenlandsche defensie, tot dat laatste onderzoek behorende, zal daarbij in overweging genomen worden, en thans worden aangevangen met de beschouwing van het benodigde voor de buitenlandsche bezittingen van den Staat, en wel:

»I. — 1°. In Oost-Indië

»Van welk aanbelang eene goed ingerigte zeemagt voor het behoud en het gestadig rustig bestier van deze onze koloniën is, is van algemeene bekendheid. De zeeroof in den Archipel te vernietigen is onze plicht; de inlandsche volkeren in onzag te houden, ons belang, zoowel als het opsporen en ontginnen van nieuwe bronnen van welvaart; daarvoor heeft men noodig *marine*.

»De bekende gesteldheid onzer koloniën doet het in het oog loopen, welke soort van marine daar van de meeste dienst is. Alles wijst ons op eene krachtige aanwending van den stoom: spoedige aanvoer van hulp voorkomt dikwijls onheilen van onberekenbare gevolgen; die kracht alleen maakt er, bij langdurige stilte of aanhoudenden tegenwind, spoed mogelijk; zij vermindert de beschikbare magt door de gemakkelijheid harer beweging.

»Met het oog op deze eischen der dienst heeft men niet lang behoeven te aarzelen in de keus der schepen. In de eerste plaats is daarvoor gekozen het schroefstoomschip van 260 p. k., vol vermogen, gewapend met 12 30 ponden, in gewone dienst bemand met 125 koppelen, en in de koloniën met 110 Europeanen en een 200 inlanders; een krachtvol schip, met eene krachtige wapening en eene voldoende, in betrekking tot zijne kracht, min kostbare bemanning; terwijl het in gewone tijden in alle gewone diensten kan voorzien, biedt het daarbij het voordeel aan, van ook in oorlogstijd niet enkel in den Archipel maar ook op den Oceaan een zeer bruikbaar oorlogsschip te zijn.

»Er zijn echter in de Oost-Indië te veel punten te bezetten, te veel wateren te bekruisen en in te veel schiphoeken te dringen, om de zeemagt aldaar uit dergelijke toch altoos kostbare schepen alleen te laten bestaan. Ten einde behalve deze eene magt te bezitten die zich meer kan verspreiden en dus ook op die wijze vermeerderd wordt, is, ten tweede, aangenomen, het schroefstoomschip van 100 p. k., gewapend met 12 stukken en bemand met 85 koppelen, in gewone dienst, in Oost-Indië met 75 Europeanen en 15 inlanders; en eindelijk voor ondiepe vaarwaters en het binnendringen van rivieren en kreken, het ijzeren ondiep gaand raderstoomschip van 70 of van 100 p. k., gemiddeld bemand met 40 Europeanen en 40 inlanders.

»Om tot het aantal van die schepen te geraken, is voornamelijk de stations-verdeeling van de Commissie voor het zeezezen van 1852 gevolgd, zonder haar als eene onvermijdelijk op te volgen verdeeling te beschouwen. De bepaling dier stations hangt te veel af van de behoefte van het oogenblik, om die niet aan den kommandant van het eskader over te laten. De taak der Regering hier te lande is na te gaan, met welke magt er voldoende in de dienst, in haar geheel, kan voorzien worden.

Het geheel van 't eskader in Oost-Indië, in gewone tijden, zoude bedragen: 9 schroefstoomschepen a 250 p. k., 12 schroefstoomschepen a 100 p. k., 6 ijzeren-stoomschepen, en 2 wachtschepen, te zamen 29 schepen.

»Door deze zeemagt komt het der Regering voor, dat de Oost-Indische bezittingen, in gewone tijden, voldoende beschermd zullen zijn en dat er de gewichtige diensten aan de Marine toekomende naar behooren zullen kunnen verrigt worden.

»In oorlogstijd zal dit geheel eskader zeer krachtig kunnen medewerken tot de verdediging en het behoud dier belangrijke gewesten. Al de schroefschepen, maar vooral die van 250 paardenkracht, zullen, doelmatig gebruikt, altoos elken vijand aanmerkelijke afbreuk brengen, en op velerlei wijze. Voor het geval, dat wij een aanval op onze koloniën te duchten zouden hebben, wordt gerekend op een goede versterking van elders bijgebragt, die

daarna zal worden aangewezen, wanneer eene andere soort van schepen en een ander gedeelte der benoodigde zeemagt zal behoeft worden.

2°. In de West-Indien.

Voor onze bezittingen in de West-Indien komen in gewone tijden: 1 schroefstoomschip a 250 p. k., 3 schroefstoomschepen 100 p. k., toereikend voor, vooral nu en Suriname en Curaçao ijzeren schroefpakketten voor de onderlinge gemeenschap bezitten.

In oorlogstijden of wanneer verwikkelingen met andere Staten het noodzakelijk mochten maken, zal het behoeven eenige versterkingen tijdelijk uit Nederland te zenden dan aldaar steeds eene sterkere zeemagt aan te houden.

De betrekkelijke geringe afstand van het moederland, nog geringer door de nieuwe soort van schepen, zal dat in het algemeen mogelijk maken.

3°. Voor kern der zeemagt en hare oefening.

Na de behoefte voor de koloniën volgt in belangrijkheid en gewicht voor de dienst, in gewone tijden, het onderhouden der kern eener deugdelijke marine, waaruit de zeemagt voor de overzeesche bezittingen wordt aangevuld en onderhouden, en waarop in oorlogstijd kan uitgebreid worden. De daarvoor bestemde magt kan, terwijl zij zich oefent en vormt, tevens strekken om nog andere belangen van het vaderland te bevorderen, de groote belangen van handel en zeevaart, door het vertoonen onzer vlag waar dat noodig en dienstig geacht wordt; geen prestatie, geene doelooze geldverspilling, maar het nuttig gebruik eener magt, die men toch in dienst moet hebben.

Hiertoe wordt in de hoofdzak eene andere soort van schepen vereischt. Zal het vertoonen onzer vlag werkelijk eenigen indruk maken, dan kan zij niet van een kleinen oorlogsbodem waaijen; zal die kern waarlijk voor het onderhouden eener deugdelijke marine moeten strekken, dan is daarvoor een betrekkelijk groot oorlogsschip noodig, waarop de goede dienst blijft bewaard, waar goede officieren en oorlogsmatrozen kunnen gevormd worden.

Voor deze gewichtige oogmerken acht men geschikt het schroefstoomfregat van 400 p. k., gewapend met ongeveer 50 stukken artillerie en bemand met 500 koppen. Uit die soort van schepen zal tevens de kracht onzer vloot bestaan. Het schip is geschikt voor onze zeegaten; in goeden staat en met een gedisciplineerde, geoefende bemanning, kan het ten allen tijde voortreffelijke dienst bewijzen en zelfs met eenig vertoonen in oorlogstijd op zich zelf naar zee gezonden worden; alleen toch het lineschip is daaraan superieur, maar het getal schepen van dat charter blijft steeds op den grooten Oceaan beperkt, en het is mogelijk dat het fregat op het lineschip de bevoegdheid voor zich zal hebben.

In verband met andere diensten, die nog voor rekening der Marine in Nederland komen en kunnen komen, zal dit gedeelte der zeemagt moeten bestaan uit: 3 schroefstoomfregatten van 400 p. k., 2 schroefstoomschepen van 250 p. k., 2 transportschepen, 1 instructie-vaartuig en 3 wachtschepen, benevens eenige weinige kanonneerboten.

De beide schroefstoomschepen moeten geheel gereed voor alle voorkomende diensten in onze zeehavens gehouden worden, gelijk de tegenwoordige stoomschepen.

De in gewone tijden in dienst te houden zeemagt bedraagt derhalve:

	Stoomfregat.	Stoomschip. 250 p. k.	Stoomschip. 100 p. k.	Instructievaartuig.	Transportschip.	Wachtschip.	Ijzeren stoomschip.
In Nederland	3	2	"	"	2	2	1
" Oost-Indië	"	9	12	6	"	2	"
" West-Indië	"	1	3	"	"	"	"
Totaal	3	12	15	6	2	5	1

4°. Voor aflossing.

Voor het behoeftig onderhouden lezer magt is het noodig bij tijde de middelen ter aflossing gereed te maken om dit te doen.

Het omvang der aflossing onderzoek is men tot de overtuiging gekomen, dat de minst kostbare en doelmatigste wijze van aflossing door de Oost-Indië, welke zeemagt voor deze zaak het eerst in aanmerking moet komen, zal zijn. Het zal niet alleen aan te nemen voor de grootere schepen van het moederland, en dus voor geene andere dan de schroefstoomschepen van 250 p. k. De kleinere vaartuigen, zoowel die zich reeds daar bevinden, als die schroefstoomschepen van 100 p. k., welke allengakens dit materieel zullen aannemen, is men niet voornemens naar Nederland terug te laten keeren.

Het is gebleken dat groote en kostbare reparaties, welke die kleine vaartuigen dikwerf in de koloniën hebben moeten ondergaan om hen behoorlijk voor de te huisrentende dienst te maken, dat niet veel meer hebben gestrekt dan om er hier in plaats van in Oost-Indië te doen afkeuren. Het zal dan beter zijn om hen aldaar zoo lang mogelijk dienst te laten doen. Door het Departement

van Koloniën zijn de middelen tot reparatie in Oost-Indië in den laatsten tijd aanmerkelijk verbeterd, zoodat men beter in staat is dan wel om de kleinere vaartuigen die herstellingen te doen ondergaan, welke moeten strekken om er de langst mogelijke dienst en het nuttigste gebruik van te hebben, het aan het tijdstip dat zij de kosten van herstel niet meer waard zijn.

Het is hier de geschikte gelegenheid om met een enkel woord over de meermalen geopperde denkbeelden van het herstel der koloniale marine spreken. De Regering kan zich voor alsnog daarmee niet vereenigen en gelooft niet dat daardoor de dienst beter zoude verfrist worden. Men wil, dat door het aanhoudend verblijf in de kolonie de officieren er beter met de vaarwaters konden bekend worden, en wijst op het voordeel daarvan te trekken in oorlogstijd; doch het verblijf van de meesten onzer zee-officiëren in Oost-Indië is wel reeds lang en herhaald genoeg om er de kennis van op te doen, terwijl daarentegen de tijdige terugkeer naar Europa noodig is voor hunne gezondheid en het behoud van die veerkracht, welke de bevelhebber van een oorlogsvaartuig niet ontberen kan; zoo ook tot het wezenlijk bijhouden van hun vak en het blijven op de hoogte der wetenschap. Wat onderofficiëren en manschappen aangaat, voor aanhoudend verblijf van dezen in de kolonie bestaat geen enkel wezenlijk voordeel; de achteruitgang in gezondheid en veerkracht wordt bij hen nog aanmerkelijker waargenomen. Daarenboven zoude men hen bij de langdurige verblijding uit hun vaderland en het aanhoudend verblijf aan boord slechts door betaling van hooge gage en aanzienlijke premieën kunnen erlangen. Het Departement van Koloniën moest zich op nieuw al de kosten eener werfing getroosten en de reeds bestaande moeilijkheid voor het aannemen van bevaren matrozen zoude door eene nieuwe mededinging nog vermeerderd worden.

Dat wat de tijd en de behoefte als het ware van zelf hebben ontwikkeld, acht men voor deze zaak nog het verkieslijkste; dat is: de aanhouding en zooveel noodig uitbreiding van het Indische sedentair zeezezen; daar inrigtingen voor herstel, aanbouw en onderhoud zooveel als de ondervinding nuttig voor de goede dienst heeft doen kennen; van hier uitzending van al wat beter en goedkooper hier te lande kan verkregen worden; zaken welke bij een eenigzins oplettend bestuur van zelf in het oog loopen.

Wat de aflossing voor de West-Indië betreft, daarvoor zal slechts om de 3 jaren een schroefstoomschip van 250 paardenkracht en elk jaar een schroefstoomschip van 100 paardenkracht te zenden zijn. Het laatstgemelde zal voor zijn vertrek naar de West-Indië voor het geleide der haringvloot kunnen dienen.

Voor aflossing van het Nederlandsche station is 's jaars de in-dienst-stelling van een schroefstoomfregat van 400 paardenkracht noodig. De overige schepen, meer binnen lands of in de nabijheid zijnde, kunnen buiten berekening blijven, omdat het in dienst te stellen schip het af te lossen meer onmiddellijk kan vervangen."

Men schrijft uit Kleef aan de Köln. Zeit.: "Men heeft reeds verscheidene jaren getracht om eene verbinding tusschen Kleef, Arnhem en Keulen, door middel eener stoombootdienst daar te stellen, omdat men daarin het beste middel meende te zien om den bloei van Kleef te doen herleven. Aan de ijverige bemoeijingen van de tegenwoordige ondernemers is het gelukt de groote zwarigheden, die deze onderneming in den weg stonden, te overwinnen. Hun is thans de concessie verleend gedurende de maanden Mei tot September proefvaarten te mogen doen. Spoedig zullen wij dus eene voor Kleef zeer belangrijke communicatie met Arnhem bezitten. Voor deze dienst zullen twee stoomboten gebruikt worden, zoodat men dagelijks twee malen gelegenheid tusschen Kleef en Arnhem zal hebben. Ook is men van plan een stoomschip tusschen Kleef en Keulen te laten varen, voornamelijk tot het vervoer van goederen. Ook daarvoor zijn reeds aanzienlijke kapitalen bijeen gebracht, zoodat ook deze onderneming zoo goed als zeker is."

GRAVENHAGE, 11 Mei. De Koning vertrekt heden avond ten 7 ure van hier naar Luxemburg.

Het vertrek van H. M. de Koningin-moeder naar Soestdijk, zal aanstaande Dingsdag plaats hebben.

ROTTERDAM, 9 Mei. Naar wij vernemen zal door de welwillende medewerking van de directie der nederlandsche Rijnspoorweg maatschappij de dienst op den spoorweg tusschen Gouda en Utrecht in verband gebracht worden met de stoomboot d'Isel, van deze stad varende; een maatregel waardoor zeker aan den handel en het reizend publiek groote dienst gedaan wordt. (R. Ct.)

UTRECHT, 9 Mei. De anti-revolutionaire vereeniging "Koning en Vaderland," die in deze stad haar brandpunt heeft gevestigd, en van hier hare krachten vooral op heeren predikanten exploiteert, om door hunnen invloed op de verkiezingen te werken, zal, naar men met zekerheid verneemt, den 12den dezer, des voormiddags ten 10 ure, in het gebouw van kunsten en wetenschappen, op de Marieplaats, eene algemeene bijeenkomst hebben. (H.)

OUDEWATER, 9 Mei. Men verneemt, dat de geregelde dienst met den spoortrein van Utrecht op Gouda den 14den dezer zal aanvangen. Wanneer de weg van Gouda op Rotterdam zal gereed zijn, is nog geheel onzeker. (H.)

WAALWIJK, 9 Mei. Door den minister van Binnenlandse Zaken is aan den heer J. Verschuren vergunning verleend voor eene dagelijksche stoombootdienst, tot vervoer van reizigers, goederen en vee, van Capelle op Rotterdam en omgekeerd. (H.)

WORMERVEER, 9 Mei. De aanvoer van Kaas op de markt van heden bestond uit 18 stapels. De hoogste prijs die besteed werd, was: voor kleine /23, per 50 kilogr.; middelbare en nieuwe graskaas niet aangevoerd. De stemming was iets beter dan in de voorl. week, ook was de prijs hooger. Het weder in de laatste dagen merkbaar ten gunste veranderd zijnde, heeft men spoedig nieuwe graskaas te wachten.

MOERGESTEL, 8 Mei. Morgen zal alhier de onteigening plaats hebben der gronden voor den grindweg van Tilburg op Eindhoven: men ziet alzo spoedig de aanbesteding te gemoet. In Oirschot heeft de onteigening gisteren reeds plaats gehad. Van dezen weg verwacht men veel goeds, aangezien twee voornamste fabrieksteden er door in verbinding worden gesteld, en eene zeer groote landbouwende streek dezer provincie doorsneden wordt.

VLISSINGEN, 7 Mei. De fransche oorlogsvaartboot le Corse, kapt. Fouer, is, na 24 uren op de reede te zijn verbleven, naar Calais gestoomd.

Men leest in de Tweede Editie van het Handelsblad:

LONDEN, 10 Mei. In antwoord op eene interpellatie van den heer Pakington heeft lord Palmerston in het Huis der Gemeenten gezegd, dat sedert het laatste protocol geene mondelinge mededeelingen zijn gedaan. Hij weigert den inhoud van dat protocol te doen kennen. Hij zal het betreuren indien eene discussie over de protokollen geopend wordt, maar zal zich daartegen niet verzetten. Er is geen dag daartoe vastgesteld.

In het Huis der Lords heeft Lord Grey aangekondigd dat hij een voorstel zal doen, om een adres aan de Koningin te rigten, houdende dat de Kamer de Russische voorstellen beschouwt als een geschikte grondslag voor de vredesonderhandelingen.

PARIJS, 11 Mei. De Moniteur bevat een bericht van den generaal Canrobert tot 9 Mei., houdende, dat het leger bezig is de werken voor de stad te volmaken.

De heer Armand Lefebvre is benoemd tot directeur van politieke zaken bij het ministerie van buitenlandsche zaken en de heer Billig tot chef van het kabinet des ministers van dit departement.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Mei. Aan het aftreden van den minister van buitenlandsche zaken wordt bij voortduring een zwaar oorlogszuchtige betekenissen verbonden.

De Cortes hebben het voorstel, strekkende tot afkeuring van de handelingen der regering, verworpen.

Op grond van het requisitoir van den procureur-generaal bestaat er alle grond om aan te nemen, dat de moordenaar Pianori geenszins een op zich zelf staand persoon is, maar met een geducht komplot in verband staat, 'twelk alom zijne vertakkingen heeft. Reeds spreekt men van nieuwe arrestatiën.

Men verzekert dat de Keizerin zou gezegd hebben tot den hertog van Saksen Coburg-Gotha, in den morgen dat er op den Keizer geschoten werd, dat zij eene telegrafische dépêche had ontvangen van den heer Jurgot, in welke deze meldde, dat de geheime genootschappen een aanslag tegen het leven van den Keizer smeeddren. Door een zonderlingen zamenloop van omstandigheden moet, volgens buitenlandsche bladen, ook den Paus door een naamlozen brief van het voornemen verwittigd zijn.

Men zegt dat de Westersche mogendheden er op aandringen, dat Spanje een werkzaam aandeel zal nemen in haar politiek. Het spaansche kabinet schijnt hiertoe wel geneigd, doch het is te vreezen dat zulks bij de Cortes geen ingang zal vinden, en het allermeest dat het voorstel dien betreffende zeer impopulair zal zijn, en de spaansche ministers hebben van niets meer afkeer dan van impopulaire maatregelen, zoo die althans niet in hun voordeel kunnen zijn.

De moeilijkheden in Spanje worden met iederen dag grooter, en de finantieele nood is zoo hoog gestegen, dat zoo er geen geld komt op de een of andere wijze, de heer Mados, voor dat zijne rooiflannen ten uitvoer kunnen gelegd worden, met de beenen in de lucht zal geraken.

Omtrent de uitrusting van het Poolsche legioen zijn eene menigte geruchten in omloop, doch de regering heeft, wellicht opzettelijk, nog niets aangaande de ware toedragt der zaak, bekend gemaakt. Die Polen, welke tot nu toe aangeworven zijn, om onder den naam van Turksche kozakken of Turksch vreemden legioen, met de Turksche troepen vereenigd, aan den Donau te ageren, zijn geen staatkundige vlugtelingen, maar behooren allen

de gevangenen van Bomarsund. Te samen tellen zij 680 man. Twee afdeelingen van dit kleine korps zijn reeds voor verscheidene weken ingescheept; de derde, 195 man sterk, onder bevel van kapitein Kostecki, is afgereisd naar Portsmouth aan boord van de *Unbar*, die waarschijnlijk heden vertrekken zal. Op het dek van het schip overhandigde vorst Ladisl. Czartoryski, te met den Poolschen priester Emericus Podolski was vergesproken om afscheid van zijne landgenooten te nemen, en eene fraaije vaan, waarop de wapenen van Engeland, Frankrijk, Polen en Turkije vereenigd zijn. Dit is het enige wat tot nu toe betreffende het Poolse legioen bekend is. Het lijkt geen twijfel dat in dat legioen ook andere landalieden zullen worden opgenomen. Het plan is een vreemden legioen te vormen is overigens nog niet door de regering opgegeven. Het zoude zich echter voorloopig bepalen tot 5000 man; 3000 daarvan zouden in Amerika aangeworven en op weg naar Engeland; de overige 2000 man zoude men in Duitschland aanwerven, en hun Helgoland als rendez-vous aanwijzen. Van eene andere zijde beweert men, dat de erlangde 2000 Duitschers, louter gediende lieden, reeds in aangeworven; van Helgoland zullen zij met Engelsche schepen naar Dover gevoerd worden en in het te Shorncliffe aangelegde kamp geboefend worden. Met de organisatie van het korps is de baron van Stutterheim belast. Hij diende als kavallerie officier onder sir de Lacy Evans in Spanje, werd later als artillerie- en infanterie-officier in dienst bij het Pruisische leger, kommandeerde eenigen tijd de voorhoede van de Sleeswijk-Holsteinsche armée, en was later, gedurende den strijd in de hertogdommen, chef aan den algemeenen staf. Onder hem zullen gedeeltelijk Engelsche en gedeeltelijk jonge Duitsche officieren kommanderen; van laatstgenoemden moeten er zich eene meigte aanmelden; onder eerstgenoemden bevinden zich de kolonels Kinlock en Wooldridge.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 Mei. De Britsche generaal Crawford, die aan generaal von Hess was toegevoegd, heeft deze stad verlaten. — Prins Yermoloff is tot generaal-en-chef van de geheele militie in het rijk benoemd.

STADSNIJEUWS.

BURGERLIJKE STAND. AMSTERDAM, 11 Mei. GETROUWD (10 Mei): J. H. C. Knoop met E. D. Musbach. W. te Benzol met B. W. Surig. OVERLEDEN (8 Mei): C. M. W. Jantsen, geb. Zaha, Z. A. Smit, geb. Hollfeld, Z. OVERLEDEN (5 Mei): A. E. Osterhaus, 17 j. — (6 Mei): Kind van G. C. van Schouwenburg, 2 m. — H. Krijgers, 4 dagen.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 11 Mei. GRAANMARKT. Tarwe ruim prijshoudend; 127 & b. Pools. f 482, 132 & Geldersche f 440. Rogge iets hooger met goeden handel; 123, 125 & Pommer 310, 318; 121 & Holsteins. f 295; 112 & Deensche f 290; 114, 115, 116 & N. Inlandsche f 274, 280, 283. Garst f 4 lager; 110 & Deensche f 205; 110 & Zweedsche f 205; 101 & Vriessche Winter f 182. Rookweit in een doen; 121 & Holsteins. f 270. Rappolte op 6/w. f 52; Vliegend f 51; 1° Sept. ek. f 47; Oct. en Nov. f 47; Dec. f 47. Lijnatie op 6/w. f 39; Vliegend f 38; 1° Sept. ek. f 49; Oct. Nov. en Dec. f 49; Hennepolie op 6/w. f 45; Vliegend f 44.

ANTWERPEN, 10 Mei. Koffij. Heden zijn verkocht 300 balen Brazilien; 200 balen Java. Rijst. Van gepeld Aracan zijn omgezet 250 balen tot onveranderde prijzen. Katoen. Hiervan zijn 300 balen Noord-Amerikaansche tot stijve prijzen verhandeld. LONDEN, 9 Mei. Ruwe Suiker. Van Vreemde soorten blijven de prijzen zich goed staande houden met aanhoudende vraag. — Koffij. Plantage Ceylon gevraagd en hooger betaald; andere soorten onveranderd. — Rijst stil zonder kooplust. Tulk slaauw. Petersburger 53 s. Granen. Tarwe onveranderd; Garst prijshoudend. LIVERPOOL, 9 Mei. Katoen zeer gevraagd; de Amerikaansche tot 1/4 d. en de Snatte tot 1/4 hogere prijzen met belangrijke omzet, grootelids op spekulatie.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Mei. Belg. leep. 24 pc. 55; Obligatiën 24 pc. — id. 44 pc. 92; Spanje 1/3 pc. 17; Binnent. 3 pc. 11; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 63. PARIS, 10 Mei. Fransche 44 pc. 92.60; 3 pc. 68.55; 5 pc. Spanje 32; id. 1 pc. —; 5 pc. Met. 83; Rom. Leen. 84. MADRID, 8 Mei. 3 pc. Schuld 32.20; id. 1 pc. 18.15. LONDEN, 10 Mei. Consols 88; 3 pc. Spanje buitenl. 88; 1 pc. dito 18; Comité-Bewijzen 4; Passive 3; 5 pc. Rusl. 95; 4 pc. dito 88; 4 pc. Holl. 92; 2 pc. id. 62; 5 pc. Sardinie 85; Braillie 98; 4 pc. Peru 67; Gren. uitg.

10 MEI 4 u. geb. 11 MEI 4 u. geb. Nederl., Werkel. Schuld a 2 1/2 pCt. 62 1/2 62 1/2 62 1/2 Dito Dito . . . 3 . 74 1/2 74 1/2 74 1/2 Dito Dito . . . 4 . 91 1/2 91 1/2 91 1/2 O. I. Leening 1844 . . . 4 . 91 1/2 91 1/2 91 1/2 Amortisatie . . . 3 1/2 . 90 90 1/2 90 1/2 Handel-Maatschappij . . . 4 1/2 . 127 127 1/2 127 1/2 Aand. Arnh. Spoorweg . . . 4 1/2 . 82 1/2 83 82 1/2 Dito Hollandsche dito . . . 4 1/2 . 82 1/2 83 82 1/2 Obligatiën . . . 4 1/2 . 82 1/2 83 82 1/2 Maatschappij van Weld. . . 4 . 123 123 1/2 123 1/2 Aand. Ned. Bank . . . 4 1/2 . 123 1/2 123 1/2 123 1/2 Belg. Certifikaten . . . 4 1/2 . 50 1/2 50 1/2 50 1/2 Dito . . . 2 1/2 . 50 1/2 50 1/2 50 1/2 Dito Rothschild . . . 2 1/2 . 50 1/2 50 1/2 50 1/2 Frankrijk, Obligatiën . . . 3 . 18 1/2 18 1/2 18 1/2 Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans 1 . 18 1/2 18 1/2 18 1/2 Nieuwe . . . 3 . 36 1/2 36 1/2 36 1/2 Binnenlandsche . . . 3 . 31 1/2 31 1/2 31 1/2 Cert. Coup. Sp. Com. . . 4 1/2 . 4 1/2 4 1/2 4 1/2 Amortisable Schuld . . . 4 1/2 . 38 1/2 38 1/2 38 1/2 Portugal, te Londen . . . 3 . 38 1/2 38 1/2 38 1/2 Dito Uitgestelde . . . 3 . 102 1/2 102 1/2 102 1/2 Rusl., bij Hope en Co. . . 5 . 102 1/2 102 1/2 102 1/2 Dito A. 1828—1829 . . . 5 . 101 1/2 101 1/2 101 1/2 Negot. 1831 en 1833 . . . 5 . 83 1/2 83 1/2 83 1/2 Nieuwe Engelsche . . . 4 1/2 . 86 1/2 86 1/2 86 1/2 Negot. 1840 . . . 4 . 76 1/2 76 1/2 76 1/2 Dito Stieglitz . . . 4 . 75 1/2 75 1/2 75 1/2 Dito Nieuwe . . . 4 . 72 1/2 72 1/2 72 1/2 Certifikaten te Hamburg . . . 5 . 72 1/2 72 1/2 72 1/2 Inschr. op 't Grootboek . . . 6 . 59 1/2 59 1/2 59 1/2 Dito Certifikaten . . . 5 . 69 1/2 69 1/2 69 1/2 Polen, Obligatiën . . . 4 . 142 1/2 142 1/2 142 1/2 Aandelen 1835 . . . 5 . 60 1/2 60 1/2 60 1/2 Oostenrijk, Metalliek . . . 5 . 31 1/2 31 1/2 31 1/2 Dito 1847 . . . 2 1/2 . 31 1/2 31 1/2 31 1/2 Dito 1851 en 1852 . . . 2 1/2 . 31 1/2 31 1/2 31 1/2 Dito Nieuwe . . . 5 . 72 1/2 72 1/2 72 1/2 Dito 1854 . . . 5 . 72 1/2 72 1/2 72 1/2 Wiener Bank . . . 5 . 72 1/2 72 1/2 72 1/2 Dito . . . 4 . 72 1/2 72 1/2 72 1/2 Aand. met Loting f. 250 . . . 4 . 72 1/2 72 1/2 72 1/2 Nieuwe dito 1854 . . . 4 . 72 1/2 72 1/2 72 1/2 Pruisen . . . 4 1/2 . 2 1/2 2 1/2 2 1/2 Amerika, Bank-Aktien Cert. . . 2 1/2 . 2 1/2 2 1/2 2 1/2 Dito Orig. . . 2 . 2 1/2 2 1/2 2 1/2 Napels, Cert. bij L. en B. . . 5 . 98 1/2 98 1/2 98 1/2 Sardinie, te Londen . . . 5 . 98 1/2 98 1/2 98 1/2 Denemarken, dito . . . 5 . 98 1/2 98 1/2 98 1/2 Louisiana, te Londen . . . 5 . 98 1/2 98 1/2 98 1/2 Brazilie . . . 5 . 98 1/2 98 1/2 98 1/2 Dito 1848 . . . 5 . 98 1/2 98 1/2 98 1/2 Mexico, te Londen f 100 . . . 3 . 19 1/2 19 1/2 19 1/2 Dito Onbepaalde . . . 4 . 19 1/2 19 1/2 19 1/2 Peru . . . 4 . 15 1/2 15 1/2 15 1/2 Grenada, dito f 100 . . . 2 1/2 . 15 1/2 15 1/2 15 1/2 Dito Uitgestelde . . . 6 1/2 . 6 1/2 6 1/2 6 1/2 Ecuador . . . 3 1/2 . 27 1/2 27 1/2 27 1/2 Venezuela, te Londen . . . 4 . 27 1/2 27 1/2 27 1/2 Dito Uitgestelde . . . 11 . 11 1/2 11 1/2 11 1/2 Grieken. Bl. f 100 . . . 5 . 27 1/2 27 1/2 27 1/2 Nat. Met. 64 1/2, f 1 Stieglitz 5 pCt. 80 1/2, 81.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Bij algemeen matigen handel was de prijsverandering van geen der genoemde fondsen van merkwaardig belang. Alleen waren van de Zuid-Amerikaansche fondsen Grenada's en Venezuela's tot veel verhoogde prijzen zeer gezocht. Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskont 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 56 1/2	Lissabon	2/m. f 41 1/2
Bordeaux	2/m. f 55 1/2	Porto	2/m. f 41 1/2
Madrid	3/m. f 56	Genua	2/m. f 46 1/2
Cadix	243		
Seville	240 1/2		
Bilbao	241 1/2		
Lissabon	41 1/2		
Porto	41 1/2		
Genua	2/m. f 46 1/2		

NIJEUWSTIJNEN, BETREFFENDE INTERESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN. Metalliek . . . f 23.55 a 57 1/2 Pruisische . . . f 35 1/2 a — Nipelsche . . . 23.50 „ — Spaansche . . . 2.30 „ — Div. in Est. . . 11.80 „ — Hamb. Rus. . . 35 1/2 „ — Eng. Russen . . . 11.80 „ — Russ. in Z. R. . . 35 1/2 „ — Fransche . . . 56 1/2 „ — „ Pap. . . — „ — Belgische . . . 56 1/2 „ — Pools. in Fl. . . 27 1/2 „ — Coup. spanje Buitent. f 11 75.

SPECIE-COURS.

Gouden Specien.	
Stukken a f 10 per Stuk	f 9.75 a 9.85
Oude Grande Dukaten	5.53 a 5.65
Wichtige Souvereinen	11.05 a 11.20
Pistolen	9.65 a 9.75
Stukken van 20 Francs	9.45 a 9.55
Baren Goud en Specien a f 1412.60 per Ned. g. Nijn 101 a 111 pc.	
Zilveren Specien.	
Piasters	per Stuk f 2.55 a 2.60
Stukken van 5 Francs	2.33 a 2.36
Brabandsche Kroonen	2.65 a 2.70
Fransche	2.70 a 2.75
Pruisische Daalders	1.77 a 1.80
Zilver 1000 a 980	— a —
900 a 700	104.20 a 104.70

De heeren Hope en Co., Ketwich en Voornbergh en Wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 4 pCts. Russische Certifikaten, die, 2e en 4e Leening, in zilver, van hunne administratie, verschenen 1/13 Februarj 1853, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, met f 17.46. Almede dat, ingevolge art. 7 van het uitgegeven berigt, in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidende buitenlandsehe plaatsen zijn bepaald als volgt: te Londen, met f 1.11. — te Parijs, met f. 36.36. — Hamburg met B. M. 19. 5. — Frankfurt met 24vt. Fl. 17.17. en te Berlin, met D. 9.22.

SCHEEPSTIJNEN.

BINNENGEKOMEN: TEXEL, 10 Mei. Booglandt, Cesar, Batavia. — Van Hemert, Corneliszoon, Meester. HELVOET, 10 Mei. Van Duin, Maria en Adriana, Wijnhandl. — Van Duffelen, Oceaan, Palermo. — Den Brems, Koophandel en Zeevaart, Malaga.

UITGEZELD:

TEXEL, 10 Mei. Kapt. Luij. J. Spanjaard, Amsterdam, Ned. Oorl. Stoomschip, St. George d'Elmina.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 20 Jan., op 11° Z. Br., 111° O. L.: Judo, kapt. J. O. Klijm, v. Banjoewangie n. Rott. — Den 23 Jan., op 22° N. Br., 23° W. L.: Bantam, kapt. B. G. van den Boek, v. Liverpool n. Batavia. — Den 31 Jan., op 20° Z. Br., 109° O. L.: Everdina Elisabeth, kapt. G. J. Tenjar, v. Banjoewangie n. Amsterd. — Den 28 Febr., op 25° Z. Br., 33° O. L.: Canton, kapt. A. J. Tweed, v. Bat. n. Rott. — Den 3 Maart, op 31° Z. Br., 30° O. L.: den Elshout, kapt. E. T. Bonjer, v. Banjoewangie n. Rott. — Den 4 Maart, op 25° Z. Br., 10° O. L.: Prins Frederik der Nederlanden, kapt. S. J. 1834, v. Banjoewangie n. Amsterdam. — Den 6 Maart, op 35° Z. Br., 21° O. L.: Johanna, kapt. W. Halbertsma, v. Banjoewangie n. Amsterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM. BATAVIA, Sarling, W. Jameson, 60/ en 20/ legg. Arak, 580 boss. Bindrottingen, Wandertey en Comp.; 555 kratj. Suiker, Ubel en Silem; 1000 Huiden; Sprenger en Comp.; 620 p. kaneel; Kreglinger en Comp.; 865 b. Rijst, 874 kratj. Suiker, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 11 Mei in lading naar: Keulen J. R. Wilson, Coffin N. 3. H. Baubensplek, Ouge Ludwig. Mannheim P. Eidam, die Harmonie. Ludwigh. & Manh. J. Hartman, Eleonora. Dusseld. & Neus J. H. W. van Booven, Niederrein N. 1. Duisburg A. Deinum, Mercur. Frankfurt G. Caldenhoven, Frankf. N. 25. Weasel P. J. Balk, Vrouw Rebecca.

AMSTERDAM, 10 Mei vertrokken:

Keulen & Coblenz J. van der Wielen, Nijn Oom. Duisburg J. D. Arer, Oost. Dusseldorp & Neus H. Polman, Niederrein N. 4. Mainz J. Singis, Mainz N. 1.

PUBLIEKE VERKOOP VAN HUIZEN IN HET Z. HEEREN-LOOCHEN.

- Op Maandag 14 Mei, s avonds 5 u. v. v. 1. Een Huise, Achterhuis en Erve, Molensloot, f 815. 2. Een hof is den Wind-Korambelen de Ket, met de vane Gereschappen, Bawerk Karthuisers bij de Zaagmolenspoort, f 147. 3. Een Huise en Erve, Haarlemerdijk, UU 313. 4. Een dito, Binnen-Dommersdijk, UU 691. 5. Een dito, N. Z. Armsteng, L. 470. 6. Een dito, Haarlemerdijk, UU 350. 7. Twee huizen en Erven, Kleine Bontstraat, UU 814 en 815. 8. Een Huise en Erve, Lange Leidsche Dwarstraat, JJ 214.

Advertentiën.

(934) Bij H. J. VAN WEES, Boekhandelaar te Breda, is thans uitgekomen: Kaart der Kerk-Provincie van Nederland, bevattende: I. Het Aartsbisdom van Utrecht; II. het Bisdom van Haarlem; III. het Bisdom van 's Hertogenbosch; IV. het Bisdom van Breda, en V. het Bisdom van Roermond. Prijs: gekleurd f 2.50; lidem op deek met rollen f 2.30. Behalve bij den Uitgever, staat de inkoop open bij alle Boekhandelaars en Postdirecteurs in het Rijk.

Een Onderwijzer van de R. G. Godsdienst, van den derden Rang, geëxamineerd in de Fransche en Hoogduitsche Taal, en niet onbekend met het Engelsch, de Muziek en het Teekenen zag zich gaarne geplaatst.

Brieven franco onder Letter X bij den Boekhandelaar P. H. ROBINUS te Amsterdam. (944)

NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP,

Tot zedelijke verbetering der gevangenen.

Bij het Hoofdbestuur zijn ontvangen, in antwoord op de uitgeschreven Prijsvraag: »Een Leesboek (bevattende eene verzameling van 100 korte stukjes, enz.) voor Protestantsche, en een gelijksoortig Leesboek voor Roomsche Catholieke Cellulair Gevangenen,» 16 Geschriften voor het eerste en 1 voor het laatste.

Voor het eerste: N°. 1, met bijschrift *en φυλακή γέφυρα*, *καὶ ἡλθετε πρὸς με*. MATΘ. κεφ. κ' εἰς β'.

N°. 2. Uw geluk is mijne vreugd.

N°. 3. »Ik was in de gevangenis en Gij zijt tot mij gekomen. Jezus.»

N°. 4. Wie een gevallen broeder of zuster versmaadt, kent zichzelf niet.

N°. 5. De l'abondance du coeur la bouche parle.

N°. 6. »Open mijne oogen, opdat ik zie de wonderen van uwe Wet» Psalm CXIX: 18.

N°. 7. »Indien ook een mensch overvallen ware door eenig misdaad, gij, die geestelijk zijt, brengt den zondanige teregt met den geest der zachtmoedigheid, ziende op u zelve, opdat ook gij niet verzocht wordt.» Gal. VI: 1.

N°. 8. »Ik was in de gevangenis en Gij zijt tot mij gekomen. Voorwaar ik zeg u: voor zoo veel gij dit een van deze mijne minste broeders gedaan hebt, zoo hebt gij dat Mij gedaan.» JEZUS CHRISTUS.

N°. 9. »Waar men u ook plaatse, overal zult gij, kleinmoedige mensch, de stem der verleiding hooren, zoolang men niet in alle landen, dat God geve! tot den maatregel kome, om ieder gevangene bij nacht afzonderlijk te plaatsen, en gedurende den dag de kwade zamen- sprekingen te beletten.» W. H. SURINGAR, Bezoeken in de gevangenis, blz. 157.

N°. 10. In ieder mensch zien w' een natuurgenoot, Die uit één stam, hetzelfde bloed ontsproot, 't Zij hij zich zelf in keetnen voelt geprangt, 't Zij hij geen wet dan van zijn pligt ontvangt, 't Zij hem 't geluk begunstigt of verstoot. In ieder mensch zien w' een natuurgenoot.

N°. 11. »Ik was in de gevangenis, en Gij zijt tot mij gekomen.» Matth. XXV: 36.

N°. 12. Help den gevallen weder opstaan.

N°. 13. »Gedenk de gevangenen, als of gij mede ge- vangen waart.» PAULUS aan de Hebreëen XIII: 3.

N°. 14. De liefde van God en Christus dringt ons.

N°. 15. »Ik was in de gevangenis en Gij zijt tot mij gekomen. Want voor zooveel gij dit één van deze mijner minste broeders gedaan hebt, zoo hebt gij dat mij ge- daan.» JEZUS.

N°. 16. »Ik was in de gevangenis, en Gij zijt tot mij gekomen.» Matth. XXV: 36.

Voor het laatste is ingekomen: een stuk met het motto: Miseris Succurrere disco.

De 16 eerstgenoemde Stukken zijn ter beoordeeling ge- steld van eenige Protestantsche — het laatste van een gelijk getal van Roomsche-Catholieke Leden van het Ge- nootschap.

Volgens de uitspraak dier bevoegde beoordeelaars heeft echter *geene* dier geschriften den uitgelooften prijs noch het accessit kunnen wegdragen. Over 't algemeen bleken de Schrijvers te weinig bekend met de gevangenis-we- relt, en het karakter der gevangenen. Sommige maak- ten hierop eene gunstige uitzondering en verwierpen in menig opzigt hoogen lof, zoo als N°. 4. 5. 12 en inzon- derheid N°. 14, waaraan ééne stem den prijs toekende. Zoo droeg ook het ééne geschrift voor Roomsche Catho- lieke gevangenen, in enkele opzichten goedkeuring weg. Maar *niet één*, die der bekrooning kon waardig geacht worden.

De Schrijvers, wier naambriefjes ter Algemeene Ver- gadering van 10 Mei ongeopend werden verbrand, wor- den uitgenoodigd, kunne Stukken tegen voldoende bewijs van eigendoms-regt terug te laten halen, vóór 24 Mei a. s. bij

Den Algemeene Secretaris

A. A. STUART.

Heerengracht, LL 160.

(943)

De Pillen van Holloway hebben weder gezege- praald over elk ander geneesmiddel. Een belangwekkend

geval!!! Meisjefrouw AMELIA WINTER, te Luik woonachtig, oud 17 jaar, was veel en dikwijls onderhevig aan zware hoofdpijnen, beving der ledematen, verstijving aan het geheele ligchaam en andere kenteekenen van ongesteld- heid die de ouders buitengewoon verontrustten, te meer daar de aard en naam der ziekte niet zeker bekend wa- ren, de gevoelens daarover waren dan ook zeer verschil- lend. Nu drie maanden geleden, begon de moeder hare toevlugt tot de pillen van Holloway te nemen, welke spoedig de zaak deden veranderen, want in zes weken tijds genoot de jonge jufvrouw de beste gezondheid, na dat alle andere middelen te vergeefs waren gebruikt. Deze pillen zijn een uitmuntend middel voor jonge meisjes op zekeren leeftijd.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75 f 13.50, f 20.50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche- straat, N°. 22 te Amsterdam, bij L. J. GROOTENBOEST, de- pothouder te Utrecht en bij J. STRAATHAN, hoofd-depot- houder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Establishment.* (805)

(940) Bij Gebr. VERHOEVEN, te 's Hertogenbosch, is van de pers gekomen en bij hunne korresponden- ten verkrijgbaar gesteld:

GESCHIEDENIS

DES OUDEN EN NIEUWEN TESTAMENTS,

door BERNARD OVERBERG;

uit het Hoogduitsch vertaald en herzien door J. H. WENSING, Ond-Professor.

Eerste deel.

Het tweede deel, waarmede dit werk compleet is, ligt ter perse en zal spoedig gereed zijn. Prijs der beide deelen in groot-12. f 2.00

CATECHISMUS DER FEESTDAGEN en ver- schiedene plegtigheden der Heilige Kerk, ten gebruike der Katholieke Huisgezinnen. In-12 (96 bladz.) f 0.20

Om de verspreiding van dezen Catechismus, waar in een kort bestek de Feesten en Plegtigheden der Heilige Kerk beknopt en duidelijk verklaard worden, een volks- boekje waaraan in Nederland behoefte is, zoo veel mo- gelijk te bevorderen, hebben de Uitgevers den prijs bij getallen gesteld als volgt: de 25 Exemplaren f 4.25.

" 50 " " 7.50.

" 100 " " 14.00.

Ook is bij bovengenoemden voorhanden:

VERZAMELING VAN SERMOONEN

voor elken dag der maand Mei.

Over de voorregten van de Allerheiligste Maagd Maria en namelijk over hare Opbevekte Ontvangenis, ten ge- bruike der HH. Geestelijken, 1 Boekdeel in-8°. f 1.50

(913) Heden is aan de Intekenaren verzonden de XVIe PORTIE der

GEKRUIDE ZIELESPIJS.

De Uitgever van dit oorspronkelijk, nuttig, aangenaam onderhoudend geschreven en goedkoop **Volks Leer- en Leesboek over de Christel. Godsdienst,** wordt geregeld om de twee maanden met eene portie of aflevering van 2 vellen druks voortgezet. De buiten- gewone graagte waarmee Priester en Leek de *Zielespijs* voordurend ontvangen, en bij elke nieuwe portie weer nieuwen eetlust opwekt, heeft de oplage van meer dan twee duizend Exempl. der 1e tot VIIe Aflev. nu reeds opgeruimd; een herdruk is reeds ter perse. Die zich voor f 1 per jaar nog abonneeren wil, gelieve zich hoe eer hoe liever bij zijn Boekverkooper of bij den Uitgever W. TH. MEIJER te Arnhem franco aan te melden.

(930) Bij den Boekhandelaar en Boekdrukker J. F. A. BEUKMAN, O. Z. Achterburgwal, B 225, te Amsterdam, is van de pers gekomen:

Graduale Romanum, of Misgezangen voor de Roomsche-Katholieke kerken in Nederland, vermeerderd en volledige uitgave in 8°. Prijs

Antiphonarium Romanum, Antiphonen en Vespers voor alle tijden des jaars. Nieuwe verbeterde en vermeerderde uitgave in 8°. Prijs

NB. Beiden zijn gebonden in sterken geheel lederen band.

De Uitgever heeft bovenstaande werken tevens verkrijgbaar gesteld bij de volgende Boekhandelaren: Te Amsterdam, bij H. A. ZWEERS, J. S. DE HAAS, C. L. VAN LANGENHUYSEN, B. LENFRING en J. BEERENDONK; te Goyck bij J. VAN LINDERT; te Groningen bij B. G. J. SLADOOT; te 's Hertogenbosch bij Gebr. VERHOEVEN; te Hoorn bij J. HAUBRICH; te Leyden bij J. W. VAN LEEUWEN; te Rotterdam bij de Erven P. T. BRAAM; te Schiedam bij W. H. RETERINK; te Utrecht bij J. R. VAN ROSSUM en verder bij alle soliede Boekhandelaren.

Tevens debiteert hij met goed succes:

De Vereering van Maria, de Moeder onzes Heeren, geschiedkundig nagespoord en beoordeeld door J. A. M. MENSINGA, Predikant te Sybecarspel, in 't kort beantwoord. Prijs

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever

(673) Bij G. B. VAN GOOR, is van de pers geko- **DE TWEEDE VERBETERDE EN VERMEERDERDE DUK DER ALGEMEENE KUNSTWOORDENTOLK**

Bevattende de Vertaling en Verklaring alle Vreemde Woorden en Zegwijzen, die in de schriften van allerlei aard, in de taal der Sa- menleving, in Handel, Bedrijf, enz. voorkomen, met aanduiding van de uitspraak en den klemtoon dier woorden en nauwkeurige opgave hunner afstamming en vorming door

J. KRAMERS Jz.

Prijs: Ingenaaid f 1. In geprest linnen band f 1.

Door inhoud en inrigting is dit Woordenboek in- gemeen bestemd tot een Handboek voor het gan- Publiek en voor ieder die naar beschaving en onder- streeft. In het bijzonder zal het de uitstekende dien- doen als legger op Koopmanskanteren en op Bureau- Administratie. Deze tweede druk, die aanmerke- wijzigingen en verbeteringen heeft ondergaan, mag 't ware een nieuw werk heeten, en wordt dan ook een veilige vraagbaak aanbevolen.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar, ten dienste voor de maand van Mei:

Nieuwe maand van Maria, of vervolg van le- gen over de mysterien van de allerheiligste Ma- en over de voornaamste waarheden der zaligheid, elken dag der maand Mei, op nieuw vertaald door F. J. DONIES, uit het Fransch nagelaten werk M. den Abt LUD. DEBUSSI, en overzien door J. TH. Priester.

De maand van Maria aan den voet des kruis- maand van geheel het jaar en van geheel het lev- aan de boetvaardige ziel opgedragen; herzien en meerderd met eene gedachte geschikt tot vertroost- der lijdende zielen f 0.

Christelijke Onderwijzingen, dienstig zoo- bijzondere lezingen als voor sermoenen, namelijk- dens de maand van Maria, door P. J. DE CAET, Past- der Parochie van den H. Germanus, te Thienen, deeltjes. f 1.

Maand van Maria van den H. ALPHONSUS DE LIGON- ten gebruike der geloovigen, der genootschappen en- teelijken. Opgeleid door BARNATUS GILLER, Pri- Nieuwe verbeterde uitgaaf.

De maand van Maria of de Meimaand, toe- aan de allerheiligste Maagd f 0.

Geest en Beoefening van de godvruchtigheid de H. Maagd, door den Eerwaarden Pater THEODOR ALMEIDA, uit het Fransch vertaald door Pater L. Trappist. Vermeerderd met verscheidene stichten voorbeelden, gebeden en Litaniën f 0.

De voortreffelijkheid van Maria, en van beoefening der godvrucht tot de H. Maagd, de P. GALLIFET. Naar het Fransch door Pater L. Trappist f 0.

Overwegingen op de bijzondere geheimenissen van de Allerheiligste Maagd, en voor de feestdagen verscheidene heiligen. Uit het Fransch vertaald door eenen Pater Trappist f 0.

Navolging der Allerheiligste Maagd Maria, volgens het voorbeeld der navolging van Christus, op nieuw uit het Fransch vertaald f 0.

Deugden van Maria en Meditatieën voor al ha- feestdagen, door den H. ALPHONSUS MARIE DE LIGON- Nieuwe verbeterde uitgave f 0.

Le mois de Marie. Historique du Pèlerinage au sanctuaires de la Mère de Dieu. f 0.

Les joies, les douleurs et les gloires de Jésus de la sainte mère ou Nouveau mois de Marie, par M. l'abbé HERBERT f 1.

Les sanctuaires de Marie. Histoire de 31 Pé- rinages à la très Sainte Vierge f 0.